

GÖTEBORGS UNIVERSITET
STENEBY KONSTHANTVERK OCH DESIGN

Band

Ida Lundell

Examensarbete 15 högskolepoäng på kandidat nivå BFA
VT 2011

Textil-Kläder-Formgivning

*”hur de fryser, kryper ihop, vill dela värme, sticker sig på varandra, flyttar isär,
fryser, närmar sig, sticks och blir stuckna, sårar på sig, fryser, om igen”*

-Arthur Shopenhaur

Innehåll

Sammanfattning

s. 4

Bakgrund

s.5

Syfte och problemformulering

s.7

Tillvägagångssätt

s.8

-skisser

-komposition

-sidospår

Resultat

s.22

Reflektion

s.24

Slutord

s.25

Tack

s.26

Sammanfattning

Jag gestaltar det som inte syns, men som ändå finns. När vi slutar vara individer och blir till ett sammanhang. När vi slutar vara ett sammmanhang och blir till individer. Och om igen.

Känslan av att både vara kvävd och samtidigt omfamnad av sin omgivning.

Bakgrund

jag har tidigare jobbat med motsatserna starkt/skört, och tycker det finns något tilltalande i det som ligger på gränsen till att vara knappt synbart men ändå upplevs starkt.

jag har sökt efter material i ytor där mellanrummet, alltså det som inte är, känns lika viktigt som det som faktiskt är. kanske till och med viktigare.

Något jag ofta funderar på är relationer mellan människor. Hur de knyter sig till varandra och tycks definiera sig genom sin omgivning.

det finns en skörhet i dessa starka band som stämmer väl överens med mitt uttryck.

och det är dessa tankar som jag gestaltar i mitt examensarbete.

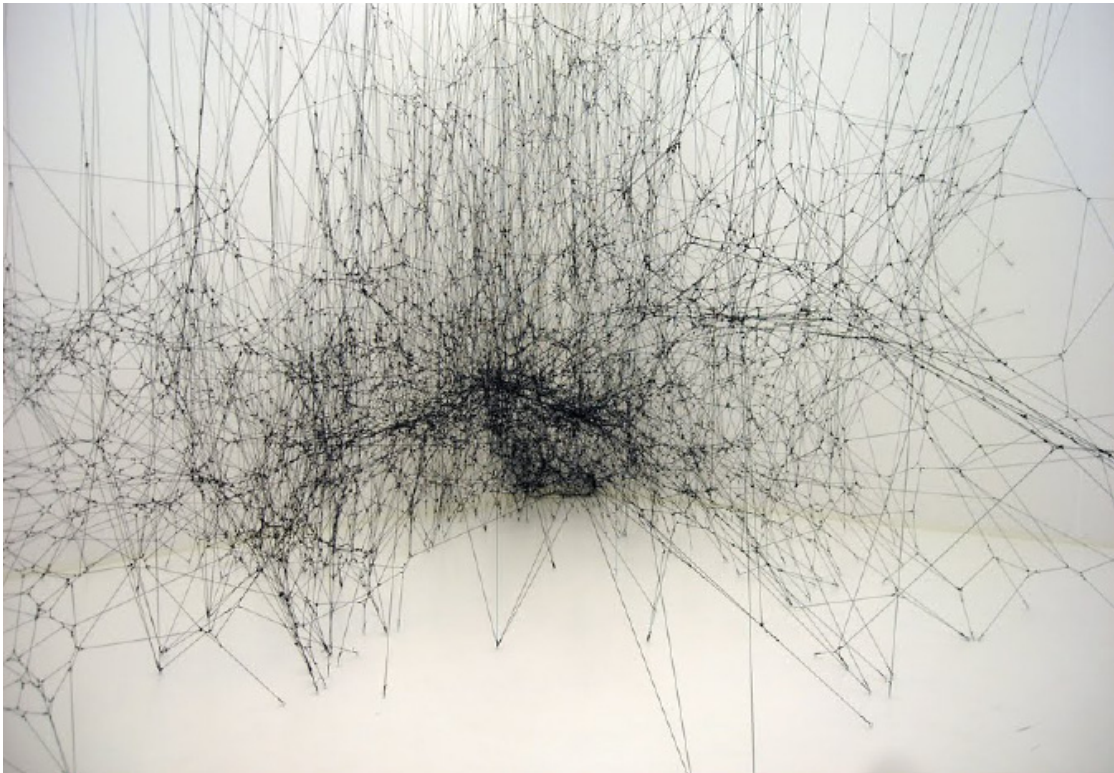
bilderna nedan är de jag hämtat mest inspiration ifrån.

Peter Buggenhout

for use/numen

Tomas Saraceno

Syfte

Att gestalta mina tankar om ensamhet och gemenskap, om beroende och frihet.

Problemformulering

Hur gestaltar man något som inte syns, men som ändå finns mellan människor?

hur beskriver man den ensamhet och rädsla som många bär på inför relationer med andra människor?

Hur formas vi av varandra?

Tillvägagångssätt

I mitt Pm skriver jag att jag ska jobba med nät i olika former. Därför tyckte jag att det kändes mest konkret att börja med att hitta en definition av ordet nät.

Jag började med att sticka, prövade vilka trådar och stickor som gav mig ett nätliknande resultat. För den skira formen av nät jag tänkt mig lämpade sig grova stickor och sytråd väl.

För att inte få den tillrättalagda regelbundna ytan som stickning ger tappade jag medvetet maskor på slumpmässigt valda ställen, och ökade maskantalet på andra. Jag sökte det oregelbundna.

Tunt, sirligt och luftigt.

Jag stickade olika stora bitar av "nät" som jag sedan satte ihop till större enheter. För att få en än mer oregelbunden yta.

För att komma ut i rummet, göra nätet mer rumsligt, spände jag upp nätbitarna mellan trådar. Det blev som ett nät i nätet. Förtätnader.

På bilden tunder syns skillnaden mellan olika tjocklekar på garn och trådar. Och hur nätet börjar växa ut i rummet.

Jag föredrar de tunna trådarna för att resultatet blir mer sirligt.

Jag prövade också att behandla tyg så att ett nätliknande mönster uppstod på ytan. Men jag kände att det var intressantare med den rumsliga upplevelsen av nät som fanns i det stickade

Mellanrumsformerna som finns i det stickade nätet och även i de spända trådarnas nät påminner om de former jag tidigare under året jobbat med i både bild och form. Det finns något i de här formerna som både är strama och vassa men ändå har organiska drag som tilltalar mig.

På bilden under ser man hur jag använt mig av formen tidigare. Dessa är ca 1meter höga.

På bilden ovan undersökte jag hur formerna kan gå från yta till form.

Tidigare har jag alltid använt mig av formerna i förhållande till en annan yta tex golv eller väggar. men nu ville jag att formen skulle stå för sig själv, inte ha en platt kontaktyta. med utgång från tidigare arbeten och med nätet i tanken byggde jag former som hade just det där geometriska men ändå organiska uttrycket i ståltråd.

För att förstärka formen trädde jag nu endast trådar runt stålkonstruktionen, inte genom den.

Det kan man se på bilden till höger

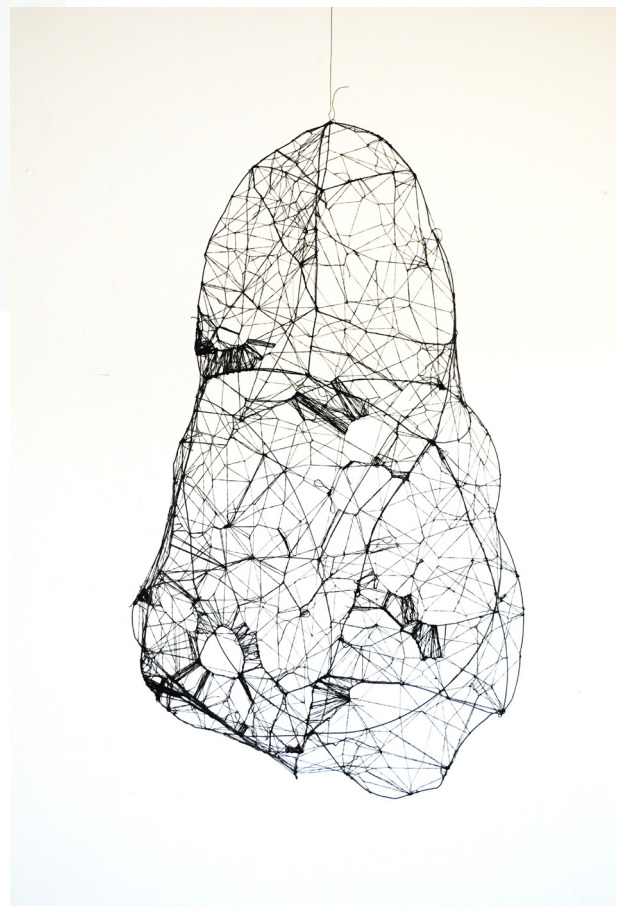
I formerna trädde jag trådar, band och garn på olika sätt, som ett inre nät.

Till vänster ser man en av formerna.

På nära håll blir ståltrådarna och banden som ett kluster, men på längre håll bli istället ytterformen tydligare. Formen får ett större värde.

Tidigare hade jag associerat formerna med klippblock, men nu när de blev fristående tänkte jag mer på kokonger. Och jag gillade det för en kokong är som ett skyddande hölje, men också ett hinder för den som vill komma ut.

En tydlig koppling till mina tankar om att vara instängd men också omfamnad av ett nät.

För att få en ännu mer inklädd känsla experimenterade jag med papier maiche av tunt mönsterpapper. Det delvis genomskinliga pappret gav spröd känsla som påminde mig om torkade löv. Vilket jag gillade, men när jag tittade på dem kunde jag inte komma ifrån att det var papper, och det kändes enkelt och skissartat.

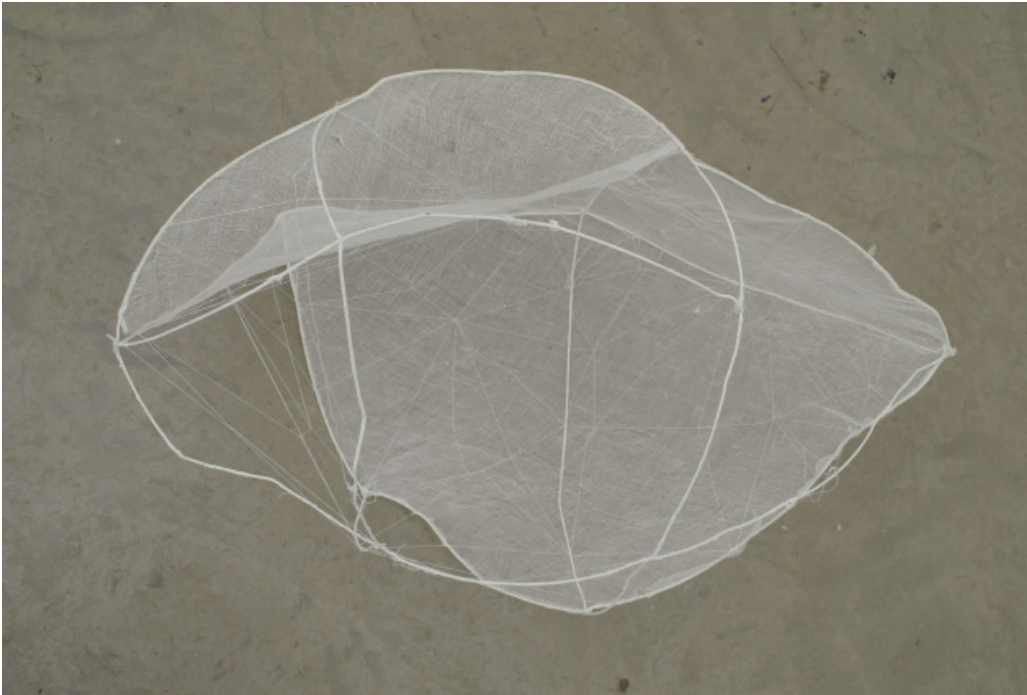
På bilden under är stålträdsställningen inklädd med papper.

Så jag provade istället med olika tyger och föll för bomullsmuslin som har samma transparens men en annan tyngd.

Bilderna under visar hur annorlunda de tygklädda ser ut, och hur jag klätt in dem på olika sätt.

Det som gav mig mest i det här stadiet var att se kokongerna i olika faser. Att det blir som stadier mellan skelett, uppbyggnad, tätt insluten, sönderfallande och åter skelett .

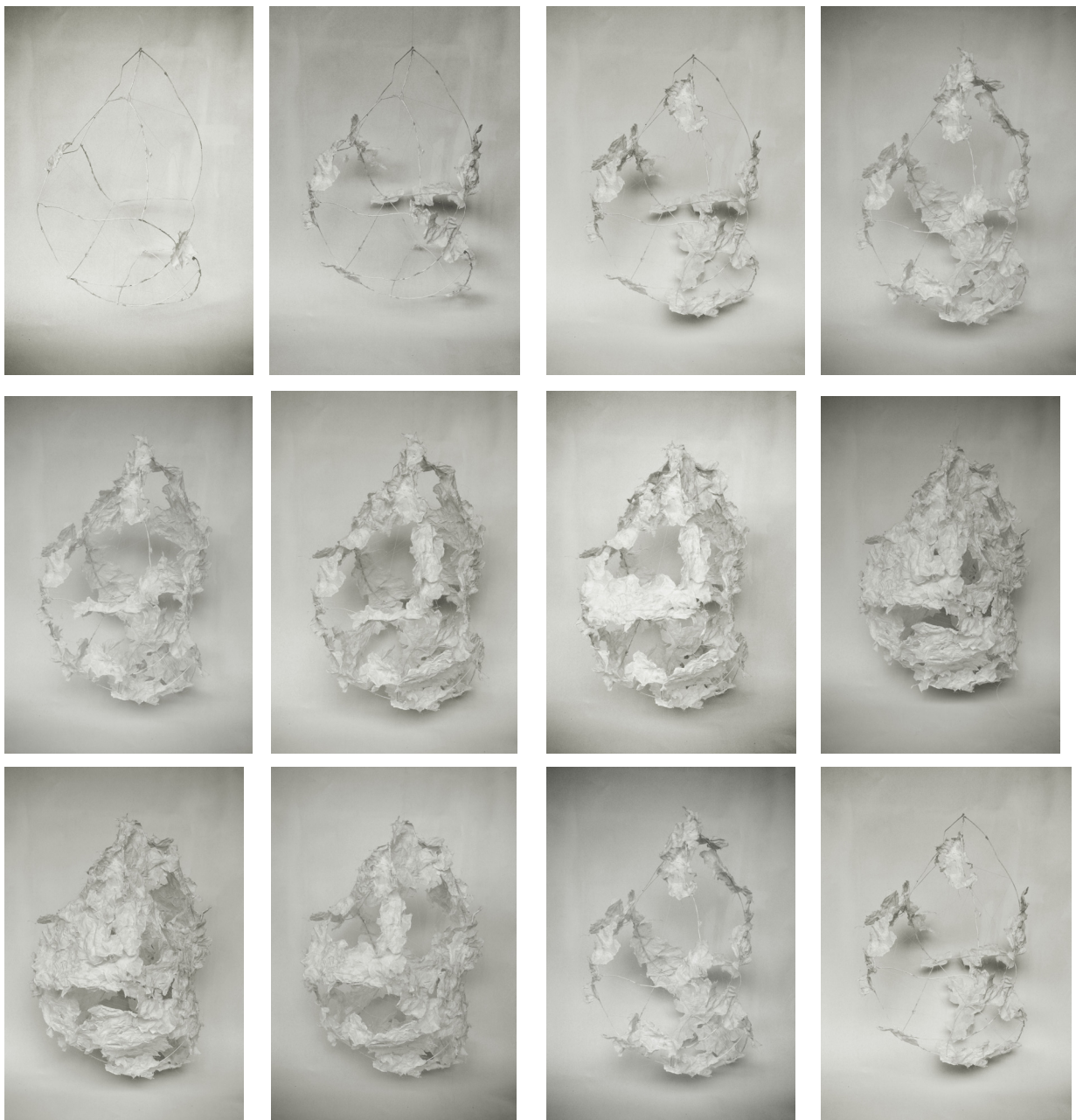
Precis som jag ser relationer mellan människor hela tiden vara i olika städer som jobbar växelvis med varandra.

Där det inte finns något egentligt facit på vad som är sönderfallande och vad som är uppbyggnad. vad som är att bryta upp murarna runt sig själv och släppa in andra och vad som är att få sina murar raserade av någon annan.

"Ingenting är någonsin på ett sätt"

-Linnea Rosenqvist

För att förtydliga det hela för mig själv gjorde jag en stopmotion film som visar processen från uppbyggnad till avskalning, och tillbaka igen, fram och tillbaka.

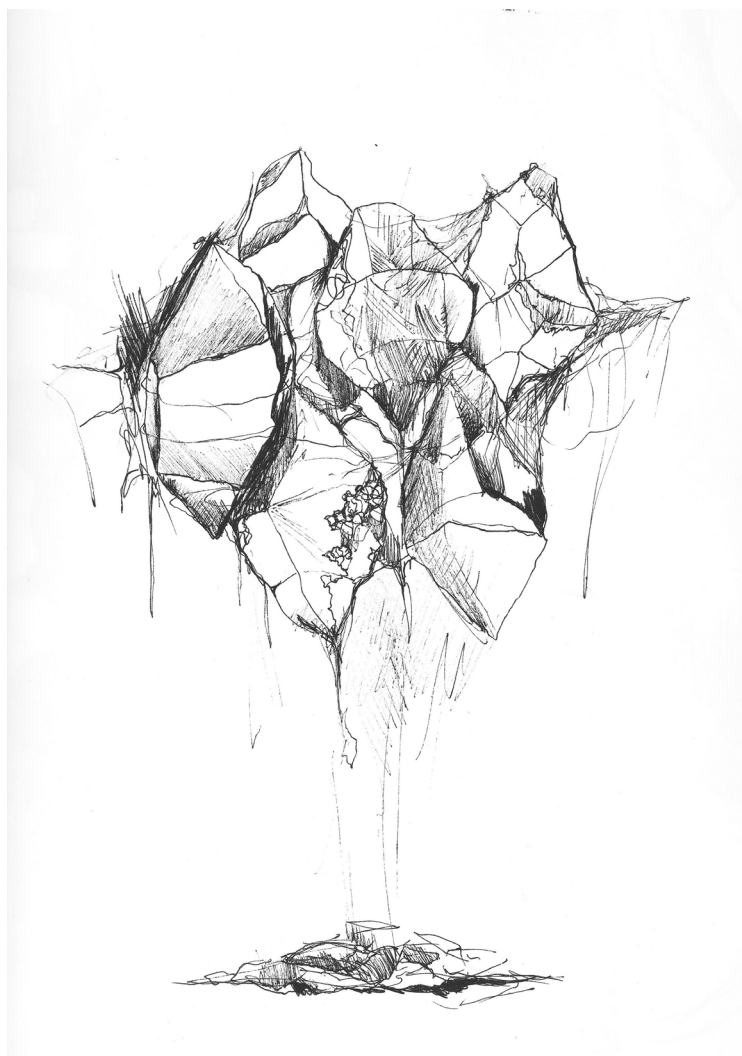

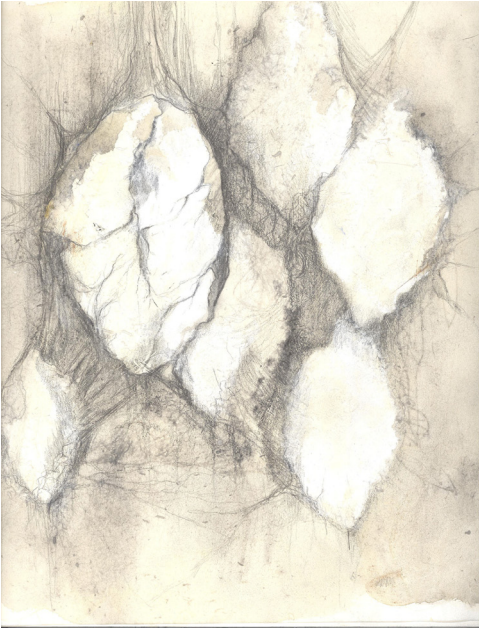
Bilderna visar några sekvenser ur filmen.

Efter ett tag insåg jag att jag i och med min påbyggnad på ståltråden hade förlorat det jag från början valt stråltrådsformerna för, linjeföringen. Och att de i sin enkelhet innehöll det jag sökte efter. Att jag hade valt formen just därför att den kändes stängd samtidigt som den så uppenbart var öppen. Starka fasta linjer, men ändå tunna.

Jag gick även tillbaka till att börja trä trådar tvärs genom formerna, nu använde jag symaskinstråd. det jag fann var spelet mellan den yttre formen och den inre. Och att detta var viktigt för mig. Att det blev en spänning mellan de hårda ytter trådarna i metall och de inre sytrådarn. Ståltrådarna är hårda och tjockare, innesluter formen, lugnare i sitt uttryck i och med att de har böjda former i sej självt. Medans sytråden är tunn och spänd, och riktigt studsar innuti formen. Som de inre tankar som har svårt att förmedla sig ut genom en människas barriär, ut för att nå andra människors innersta.

Skisser under arbetets gång

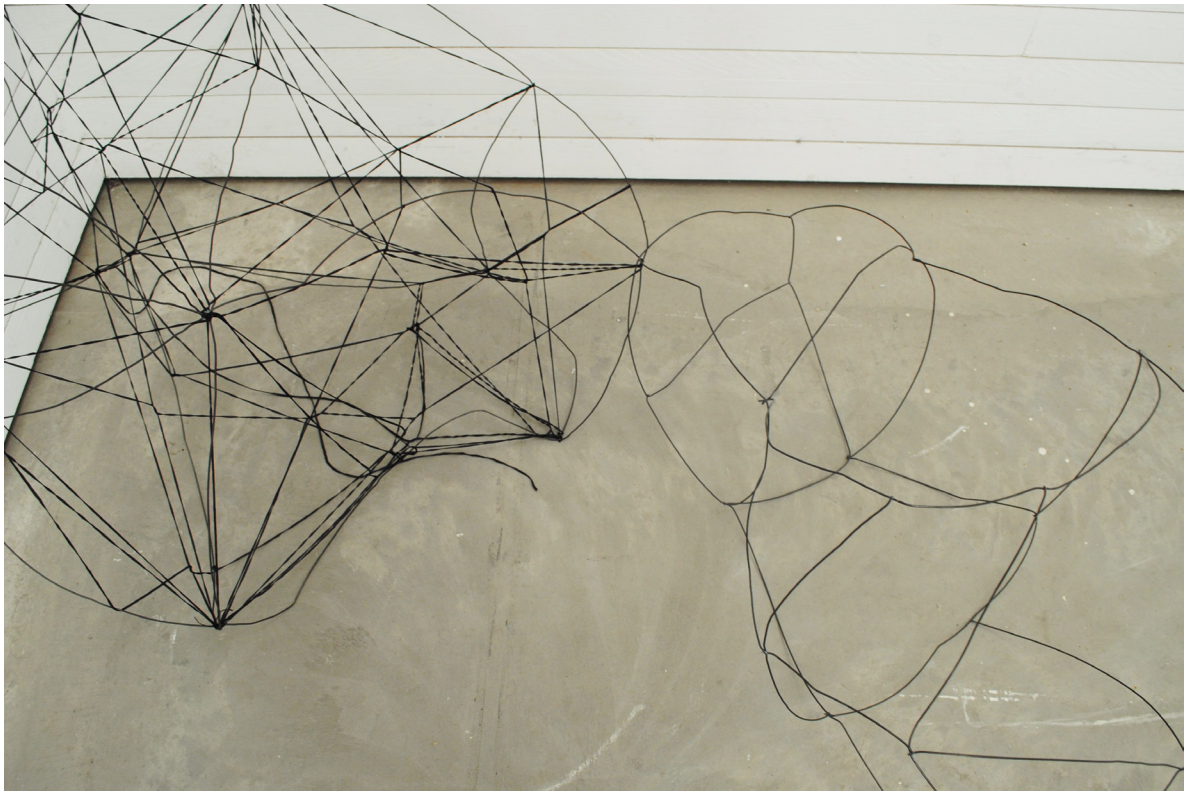

Komposition

En genomgående tanke för mig under arbetets gång har varit att mina "kokonger" ska sväva i ett form av kluster, ett nät. För att ge känslan av att både känna sej snärjd och omfamnad av sina relationer till andra.

Men idén fungerade inte, all skarphet i linjerna försvann i ett enda virrvarr av trådar. Det blev form-löst. Ungefär på samma sätt som kokongerna förlorade sin formstarkhet av att jag klädde in dem. Jag fick därmed inse att jag behövde en annan lösning.

På bilden syns ännu omålade ståltrådställningar i ett stadie där jag testade hur de kunde förhålla sig till varandra på nya sätt. Dvs på andra sätt än hängande i en klump, som förut hade varit min idé. Allt för att framhäva enkelheten i trådarna.

Genombrottet kom när jag istället började hänga upp kokongerna på ett plant sätt, dvs att en kokong fick aldrig vara framför eller bakom en annan. Jag hade ett stort material att jobba med, men tillverkade ändå några fler, några större, för att få en mer spänning i mellan dem.

Jag hängde dem på så sätt att ytterformerna passade i varandra, som att de formats av varandra men ändå var fristående. de blev som en vägg av inbördes relationer.

Vissa former fick även ligga eller stå på golvet, jag ville att det skulle väcka en tanke om längtan efter att var del i något man inte är, och den upphöjdhet som man tillskriver samhörigheten,. Resultatet blev i det närmaste sakralt.

Jag presenterade detta som resultatet på examinationen, med viss avstånds förändring formerna emellan,men inför utställningen ändrade jag kompositionen. Det fanns vissa saker i utformningen som jag själv ifrågasatt tex de två mindre formerna som sitter ytterst på vardera sida. De tillför ingenting till kompositionen och är mer ett störande moment eftersom man inte förstår dem.

En av de jag tog bort valde jag istället att lägga på golvet, en bit ifrån de hängande. på så sätt talade den mer med bitarna som ligger på golvet, och hela arbetet förflyttades ut i rummet.

De tre former som hänger har jag placerat lite närmare varandra för att synliggöra ännu mer hur de följer varandras former, och att det finns en laddning i mellanrummet. För det jag har insett är att hela mitt arbete egentligen rör sej i mellanrummet, det är där laddningen finns. Det som inte syns, men ändå känns.

Med riktad belysning kunde jag ladda arbetet ännu mer genom att låta skuggorna vara en del av upplevelsen. Jag har vägt på gränsen mellan för allmänt ljus och för dramatiskt, och tycker nu jag har landat i ett lämpligt ljus. På golvet bildas två skuggor som precis vidrör varandra och förenas till en men samtidigt behåller sina personligheter.

Sidospår

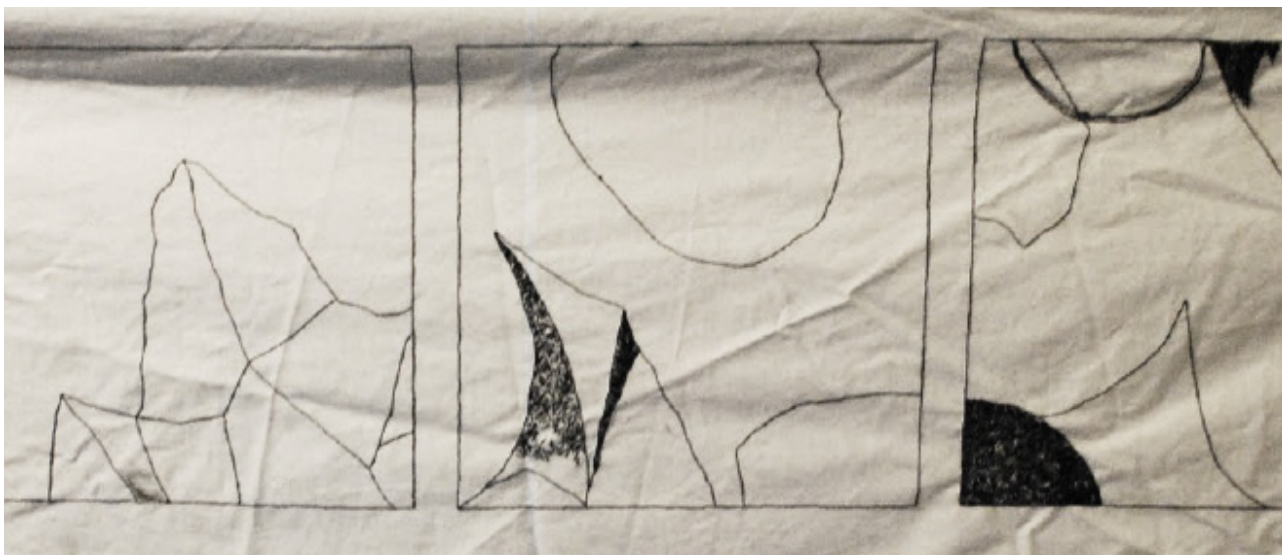
Parallellt med det tredimensionella arbetet har jag även jobbat med ett broderi. Det är som en berättelse i serieformat, med abstrakta bilder.

det har varierat hur mycket broderiet har varit en del av arbetet, både uttrycksmässigt och rent formellt. Men det har alltid funnits där i bakgrunden, då dess formspråk påminner om kokongerna.

Jag har tänkt att bilderna har en handling, det är en process som tar sig framåt. En utveckling av stygn och form.

Anledningen till att det inte har en självklar del i det stora arbetet är att det inte alltid funnits en anknytning, ibland skiljer det för mycket mellan broderiet och formerna. Att det är som två separata delar.

men ibland är kokongerna en formgestaltning av broderiet.

På examinationen valde jag att visa broderiet på väggen brevid kokongerna. Med några rutor tomma och änden hängandes ner från väggen. För att visa att broderiet beskriver ett pågående arbete, en process, som påminner om den process jag själv gått igenom under mitt arbete. Sekvenser ur min vår.

Resultat

Det jag presenterar, och kallar mitt resultat, är tre till synes svävande former som knyter an till varandra genom det mellanrum som tycks vara en del utav dem. Nedanför dem finns spår som tyder på att för att bli vad de är har de genomgått en form av ömsning.

En bit ifrån finns ännu en form, som verkar vara i ett annat stadie än de andra tre. Den har likheter som förbinder den med de övriga, men är ändå isolerad.

Reflektion

I mitt Pm står det att *”jag ämnar att med utgångspunkt ur mina personliga tankar om det som binder oss samman, som osynliga trådar, undersöka former av nät i olika material”*

Det är vad jag har gjort. Jag har undersökt olika material och tekniker, funderat över vad som är ett nät. Och kommit fram till att det som är viktigast är knutpunkter och mellanrum. Sammansmältningen.

Det jag funnit svårast har varit att skilja mellan vad som är en formundersökning och vad som är en konstnärligundersökning. Med det menar jag skillnaden mellan att undersöka vad en form säger, eller att hitta en form som säger det jag vill säga. Men har nu kommit fram till att de former jag använt mig av har varit relevanta. Då de alltid har speglat den spänning som finns i motsatsen av det öppna och det stängda. Som varit det jag velat förmedla. Formerna är so ett enda streck, en enda tråd. En tråd kan vara det som håller uppe, men också det som snärjer. Många av dessa trådar bildar de nät vi befinner oss i känslomässigt.

Det har varit viktigt för mig att aldrig låta mitt arbete ta en ståndpunkt i om det ena vore bättre än det andra, dvs gemenskap eller ensamhet. Jag vill inte förmedla ett budskap i den mening att jag sätter mig över andra människor och visar hur de borde förhålla sig tillvarandra i jämförelse med hur de gör.

Det handlar om att endast uppmärksamma och skicka en tanke vidare, att det som för den ena upplevs som en förlust kan för den andre vara en frigörelse. Att inte lägga några värderingar i det.

Det här är hur jag ser på gemenskap och ensamhet.

Jag ser och vill gestalta den skörhet vi alla bär ininom oss, och samtidigt den styrka.

Under hela tidsperioden har undersökningen varit viktig för mig. Jag har sett hela arbetet som ett sätt för mig att finna min väg, mitt sätt att förhålla mig, till ämnet, men framförallt till hur jag vill jobba. Och ser det arbete som jag lagt ner i form av skissarbete och undersökning som det mest givande för mig själv. det är i det arbetet jag finner ut vad som är mitt uttryck, snarare än i att producera ett ”färdigt föremål”.

Dock kan jag se att för min egen skull borde jag vid ett tidigare stadie borde avslutat undersökningsprocessen och smalnat av mitt arbete för att inte behöva stressa in i det sista i ovisshet om resultatet. Då jag ändå förväntade av mig själv att jag skulle ha ett resultat vid examinationen.

Men då alla steg har varit så viktiga för mig kan jag inte säga att jag skulle viljat hoppa över eller valt bort något av dem i efterhand. Snarare att jag borde sagt till mig själv att de nya tankar som kommer upp efter ett visst stadie inte nödvändigtvis behöver undersökas i detta projekt. och på så sätt smalnat av.

Men som sagt har det varit viktigt för mig att göra en ordentlig undersökning, gå igenom materialet noga, så jag ångrar det inte, men jag tar med mig det inför kommande projekt.

Jag tar också med mig att jag måste lita på min egen känsla, att inte tillägga saker till mitt arbete för att det ska verka ”mer”, i de flesta fall så är det enkla det mest kraftfulla.

Slutord

Examensarbetet har inte alltid varit lätt. Ofta har jag tvekat, både inför mina ting och min egna känsla. Men att stå på vernissagen och bevittna sitt eget arbete hänga där, ett arbete som man är nöjd med, är värt all den press jag satte på mig själv, både mentalt och fysiskt, för att nå ett resultat. Och oberoende på vilken kritik jag möter angående detta projekt vet jag att jag är nöjd, och den tillfredställesen motiverar mig att fortsätta arbeta.

Examinator: Pasi Välimaa
Opponent: Anna Sjons Nilsson
Opponent: Ulf Kihlander
Handledare: Britt-marie jern

Tack till:

Rigmor, Sven-Erik, Erik, Anton
Josefin, Johan och Oliver

-för att ni alltid finns där och tror på mig mer än jag gör själv.

Adina, Annika, Frida, Jessica, Karin, Linnea

-Min extra familj, ”för att ni är ni liksom”

Anna Linnea Liljeholm

-personlig rådgivning och systerskap

Britt-Marie Jern

-handledning

Metallhantverk

-teknisk support

Elever, Lärare och övrig personal på Steneby